

ΑΝΑΡΧΙΚΕΣ
ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΕΣ

ΠΡΩΤΟΥ ΝΑ
ΜΑΣ ΚΑΤΑΠΙΕΙ
Η ΚΑΙΝΟΥΡΙΑ
ΑΒΥΣΣΟΣ

συνεισφορές στην συζήτηση για την
αφορμαλιστική εξεγερσιακή

αναρχική τάση

ΠΡΩΤΟΥ ΝΑ ΜΑΣ ΚΑΤΑΠΙΕΙ Η ΚΑΙΝΟΥΡΙΑ ΑΒΥΣΣΟΣ

Ο ιστοτόπος “Αναρχικές αλληλογραφίες” (corrispondenzeanarchiche.wordpress.com) δημιουργήθηκε με στόχο να ερεθίσει τη συζήτηση πάνω στην αναγκαιότητα-δυνατότητα, στο εσωτερικό των παρουσιών κοινωνικο-πολιτικών και οικονομικο-χρηματιστικών συνθηκών σε πλανητικό επίπεδο, μιας αναρχικής “οργάνωσης” επαναστατικής αφορμαλιστικής τάσης (αναρχισμός της δράσης).

Με αυτόν ακριβώς το στόχο διάφορες ατομικότητες διεσπαρμένες σε ορισμένες ηπείρους συνέταξαν το “*Σκέψεις αναφορικά με τον σύγχρονο διεθνιστικό αναρχικό εξεγερσιακό και αφορμαλιστικό γαλαξία (Για ένα νέο αναρχικό μανιφέστο)*” ως πρόταση για συζήτηση στους κόλπους του αναρχικού κινήματος που είναι παρόν σε κάθε γωνιά της γης, έτσι ώστε όλοι αυτοί, σαν τους συντάκτες, που θεωρούν ότι ο αναρχισμός της δράσης μπορεί “να κάνει καλύτερα και περισσότερα” στη σύγκρουση με το κυρίαρχο σύστημα του κεφαλαίου-κράτους, να υπερβούν τα όρια, τις αδυναμίες που εξακολουθούν να υπάρχουν παρόλη την ζωτικότητα που αναμφισβήτητα κατά τις τελευταίες δεκαετίες εκδήλωσε και συνεχίζει να εκδηλώνει η εξεγερσιακή τάση. Αυτό σημαίνει επίσης οι αναρχικοί και οι αναρχικές να μπορούν να είναι καλύτερα προετοιμασμένοι σε υλικό και διανοητικό επίπεδο (είτε στη κατεύθυνση μιας πιο ευρείας και διεξοδικής γνώσης, είτε σε αυτή που αφορά τον πολλαπλασιασμό του εξοπλισμού μας με θεωρητικο-αναλυτικά εργαλεία) για μια επίθεση όσο το δυνατό περισσότερο συγκλίνουσα ενάντια στο κυρίαρχο σύστημα.

Η πρόταση *Για ένα νέο αναρχικό μανιφέστο* δεν αξιώνει, ως τέτοια, να εμπλέξει μέσα σε αυτή τη συζήτηση όλους και όλες τις αναρχικές, παρά μονάχα αυτούς και αυτές που από τώρα επιτίθενται ενάντια στη κατεστημένη εξουσία.

Οι συντάκτες, κατόπιν μιας εμβαθυμένης ανάλυσης των διαφορετικών τρόπων και μεθόδων με τις οποίες οι αναρχικοί και οι αναρχικές επιτίθενται στην εξουσία, καθώς επίσης και των διαφορών προσέγγισης του αναρχισμού από πλευράς της καθεμιάς από αυτές τις τάσεις, όλες τους εξεγερσιακές-επαναστατικές φυσικά, θεώρησαν παρόλα αυτά σκόπιμο να προσδιορίσουν αυτό το οποίο αυτές έχουν κοινό μεταξύ τους, έτσι ώστε να καταστεί προφανές ότι πολλές από τις θεωρούμενες ως “αγεφύρωτες διαφορές” μεταξύ τους, στην πραγματικότητα δεν υφίστανται. Οι διαφορές, συχνά, προκύπτουν από μια απουσία εμβάθυνσης των πολυποίκιλων εντάσεων! Άλλο τόσο συχνά από την

ιδιαίτερη κατάσταση μέσα στην οποία άτομα και ομάδες βρίσκονται να δρουν! Άλλες φορές εξαιτίας τριβών που συνέβησαν μεταξύ ομάδων και ατόμων, σε ένα περισσότερο ή λιγότερο κοντινό παρελθόν, μεταξύ καταστάσεων που θεωρούνταν «συγγενείς» που όμως μέσα από την ίδια τη δράση τους βρέθηκαν να διαφοροποιούνται πάνω σε ζητήματα λιγότερο ως περισσότερο σοβαρά! Τέλος για αίτια που βρίσκουν στο ασύμβατο του χαρακτήρα των ατόμων τους λόγους τους.

Αφού πρώτα υποβλήθηκαν όλοι αυτοί οι λόγοι που θεωρούνταν «αντικρουόμενοι» σε μια βαθιά ανάλυση, υπό το φως των θεμελίων του αναρχισμού, έγινε αντιληπτό ότι πολλοί από αυτούς είναι ανυπόστατοι. Θέλουμε γιατί, τόσες φορές, η περιορισμένη γλωσσολογική αποσκευή που κληρονομήσαμε από το κυρίαρχο σύστημα μας πέφτει τόσο στενή ώστε να μην είναι σε θέση να αποδώσει ακριβώς την ίδια μας τη σκέψη! Θέλουμε γιατί, τόσες άλλες φορές, δίνουμε πίστη-επίσης και σε αυτή την περίπτωση, άσχημη κληρονομιά που προέρχεται από το κυρίαρχο σύστημα-σε όσα μαθαίνουμε από άλλους, σε αυτό που ακούσαμε χωρίς μετά ο καθένας για λογαριασμό του να εμβαθύνει τις «αλήθειες» που έμαθε κατ' αυτό τον τρόπο.

Το πρόβλημα βάθους, τουλάχιστο για εμένα, θα μπορούσε να βρει μια χρήσιμη λύση, αν όχι απόλυτη σίγουρα σχετική, αν οι σύντροφοι και οι συντρόφισσες αξιολογούσαν με την κατάλληλη ψυχική διάθεση, όχι μόνο όσα μας κάνουν να νιώθουμε προσωπικά περήφανους και ενδεχομένως μπορούμε να τα αξιολογήσουμε και σε ανταγωνισμό με άλλους, αλλά και όσα *εμείς-μαζί με τους άλλους και τις άλλες συντρόφους* (φυσικά μέσα στη διάσταση της διαφορετικότητας μας, που ποτέ δεν θα έπρεπε να καταλήξει σε ομοιογενοποίηση) είμαστε σε θέση να συνεισφέρουμε στο επαναστατικό αναρχικό κίνημα στο σύνολό του, έτσι ώστε να καταφέρουμε ο αναρχισμός, από περιθωριακός παράγοντας μέσα στον συνολικά εννοούμενο κοινωνικό αγώνα, να γίνει αντίθετα ένας παράγοντας πρώτου μεγέθους, χρήσιμος ως σημείο αναφοράς προς το οποίο μάζες εκμεταλλευόμενων και αποκλεισμένων περισσότερο ή λιγότερο πολυπληθείς μπορούν να στραφούν με συγκεκριμένο τρόπο μέσα στους αγώνες και τις εξεγέρσεις τους.

Δεν θα μπω εδώ στην εξέταση ιδιαίτερων ζητημάτων, για τα οποία παραπέμπω τους αναγνώστες αυτών των γραμμών στη *Πρόταση για ένα νέο αναρχικό μανιφέστο*.

Αυτό που εδώ με ενδιαφέρει αντίθετα είναι να τονίσω το ιστορικό γεγονός ότι αυτά τα ζητήματα σε γενικές γραμμές, και η ιδιαίτερη περίπτωση της «διεθνούς αναρχικής οργάνωσης» θίχθηκε χωρίς αμφιβολία πολλαπλές φορές, μεταξύ των οποίων το 1926 και προέκυψε από την *Οργανωτική Πλατφόρμα της Γενικής Ένωσης των Αναρχικών* (την αποκαλούμενη «Πλατφόρμα του Άρσινοφ» στο βαθμό που ήταν αυτός ο σύντροφος που πρακτικά τη συνέταξε), υπογεγραμμένη από την «Αναρχική ομάδα στην εξορία» που αποτελούνταν από

Ρώσους αναρχικούς, στους οποίους αναφέρονταν επίσης Πολωνοί σύντροφοι και που είχαν προηγουμένως καταφέρει να γλυτώσουν από την ενορχηστρωμένη σφαγή των μπολσεβίκων ενάντια στους αναρχικούς και όλους τους άλλους μη ευθυγραμμισμένους στην πολιτική τους-αυτή της αναδόμησης του πρώην τσαρικού κράτους- επαναστάτες. Η «Πλατφόρμα» δημοσιεύτηκε σε μια μπροσούρα 32 σελίδων για λογαριασμό των εκδόσεων “Oeuvres internationales d’editions anarchistes” στη γαλλική γλώσσα, ενώ η πρωτότυπη έκδοση ήταν στα ρωσικά.

Οι Ρώσοι εξόριστοι (και οι Πολωνοί) που βρέθηκαν στο Παρίσι μετά από διάφορες περιπέτειες, στο μεγαλύτερο μέρος τους προέρχονταν από τη τραγική εμπειρία που επιβλήθηκε από το κόμμα των μπολσεβίκων πάνω στους απόκληρους πληθυσμούς που κατά την επανάσταση του 1917 είχαν επιτύχει να κάνουν να καταρρεύσει το τσαρικό κράτος-αυτοκρατορία. Το καινούριο λενινιστικότροτσικιστικό κράτος-αυτοκρατορία όχι μονάχα επιβλήθηκε πάνω σε κάθε εργατική και αγροτική κατάκτηση των μεγάλων μαζών-δούλων των ρωσικών εδαφών, αλλά στο τέλος επέβαλε την κυριαρχία του και μέσα στις περιοχές της επαναστατικής Ουκρανίας, τις οποίες με τη συνθήκη του Μπρεστ-Λιτόβσκ, ο Λένιν είχε εγκαταλείψει στους Γερμανο-Αυστριακούς και που ο αυτόνομος μαχνοβίτικος στρατός είχε εν μέρει απελευθερώσει και διαρκώς υπερασπίσει επιτυχώς από μόνος του (είτε επρόκειτο ενάντια στο στρατό της αστικής δημοκρατίας του Πετλιούρα, στο βορά είτε ενάντια στους «λευκούς», στο νότο).

Το γεγονός ότι στο τέλος το νέο-μπολσεβίκικο κράτος κατάφερε να επιβληθεί παντού, προκαλώντας ποταμούς αίματος και κατακρεουργώντας ολόκληρους πληθυσμούς, πέραν της εξόντωσης διαμέσου πολλαπλών παγίδων και προδοσιών μεγάλου μέρους των πιο αξιόλογων και καθαρών επαναστατών, υποχρέωσε τους εξόριστους Ρώσους αναρχικούς στο Παρίσι σε μια διαδικασία βαθιάς περίσκεψης αναφορικά με όλα αυτά που είχαν πειραματιστεί και επίσης αναφορικά με τις θεωρούμενες αδυναμίες που είχαν εκδηλωθεί από πλευράς του ίδιου του αναρχικού κινήματος στο εσωτερικό εκείνης που υπήρξε, μέχρι στιγμής, η μεγαλύτερη «προλεταριακή» επανάσταση.

Είναι σημαντικό ότι η προσοχή και οι σκέψεις των «πλατφορμιστών» κατευθύνθηκαν πάνω σε δύο θεωρούμενες ουσιαστικές «ελλείψεις» του αναρχικού κινήματος που είχαν εκδηλωθεί, κατά την άποψή τους: 1) στην απουσία μιας ενιαίας ειδικής οργάνωσης και, σαν συνέπεια αυτού 2) στη δραματική διαχείριση, εξαιτίας της ανοργανωσιάς, της απροετοιμασίας και άλλων λόγων, της άμεσα μετα-επαναστατικής στιγμής.

Στη συζήτηση που ακολούθησε τη δημοσίευση της «πλατφόρμας» και που συνεχίστηκε αρκετά ζοηρή μέχρι τις αρχές της δεκαετίας του τριάντα, το ζήτημα της ελλιπούς οργάνωσης και η οργανωτική πρόταση που προτάθηκε από τους συντάκτες για να βρεθεί μια λύση, ενισχύθηκε. Όμως τα γεγονότα που

συνδέονταν είτε με την ίδια τη συνθήκη των εξόριστων συντρόφων που την είχαν επεξεργαστεί και συζητήσει πολλές φορές διαφωνώντας αφενός και αφετέρου στη κατάκτηση της εξουσίας από πλευράς του ναζισμού στη Γερμανία, είτε στην επανάσταση του 1936-39 στην Ισπανία και τέλος στην δεύτερη παγκόσμια σφαγή διέκοψαν αυτό το διάλογο, ο οποίος αποκαταστάθηκε εν μέρει σε ορισμένες χώρες (μεταξύ των οποίων η Ιταλία) μετά τη λήξη της δεύτερης πλανητικής σφαγής.

Πρόσφατα, με αφορμή τον πόλεμο που εξαπολύθηκε από πλευράς του τωρινού ρωσικού κράτους (Συνομοσπονδία ανεξαρτήτων κρατών) ενάντια στους έγκλειστους εντός των συνόρων του ουκρανικού κράτους πληθυσμών και λίγο πριν από τις 24 Φεβρουαρίου 2022, η συζήτηση πάνω στη διεθνιστική ειδική αναρχική οργάνωση, τέθηκε ξανά στο επίκεντρο της προσοχής από πλευράς πολλών πραγματικοτήτων του κινήματος, επίσης και γιατί εξαιτίας της απουσίας μιας εμβιασμένης συζήτησης καθώς και ευρέως επεξεργασμένων προτάσεων, διάφορες από αυτές τις πραγματικότητες έδρασαν για λογαριασμό τους, πραγματοποιώντας επιλογές που για ακόμη μια φορά παρουσιάζουν όχι μονάχα όρια και αντιφάσεις, αλλά επιπλέον μονάχα δια της βίας θα εντάσσονταν μέσα στα πλαίσια των θεμελιωδών αρχών του αναρχισμού. Ειδικότερα, ορισμένες ατομικές και συλλογικές καταστάσεις που αυτοαποκαλούνται αναρχικές, μέσα στα όρια της εδαφικής επικράτειας του ουκρανικού κράτους και όχι μόνο, θεώρησαν χρήσιμο να τεθούν στο πλευρό, ή σε κάθε περίπτωση στο εσωτερικό των θεωρούμενων χώρων επιχειρησιακής αυτονομίας που αυτό το κράτος θεώρησε να παραχωρήσει σε κάθε δύναμη, ας πούμε πολιτικού χαρακτήρα, με στόχο αυτή να συμμετάσχει στον πόλεμο για να παρεμποδιστεί με κάθε τρόπο η στρατιωτική εισβολή του ρωσικού κράτους.

Προσκαλώ τον αναγνώστη αυτών των γραμμών να συμβουλευτεί όλα τα αναπαραγόμενα ντοκουμέντα ή τις απευθείας παρεμβάσεις αναφορικά με αυτά τα ζητήματα μέσα στον ίδιο ιστότοπο “corrispondenzeanarchiche.wordpress.com”, όπου μπορεί να μάθει τις αποφάσεις ή τους λόγους των αναρχικών ομάδων από τον περασμένο Φεβρουάριο. Από αυτά τα ντοκουμέντα, συγκεκριμένα μέσα στη κατηγορία: «*Οι πόλεμοι και οι αναρχικοί*», μια σειρά παρεμβάσεων παίρνουν αποφασιστικά κριτική θέση απέναντι στην ουκρανική «*Επιτροπή αντίστασης*», που υποστηρίζει την επιλογή της «*Για την εδαφική άμυνα της Ουκρανίας*».

Τον περασμένο Απρίλιο, μόλις 1 ή 2 ημέρες από τη δημοσίευση ορισμένων παρεμβάσεων που είχαν μεταφραστεί κατάλληλα στην ελληνική γλώσσα στον ιστότοπο *corrispondenzeanarchiche*, δημοσιεύτηκε στο *Athens intymedia* η μακροσκελής εμπειριστωμένη και πλήρης παρέμβαση του Δημήτρη Χατζηβασιλειάδη, ενός φυλακισμένου αναρχικού συντρόφου στην Ελλάδα, που εκθέτει στο φως της αυστηρής κριτικής το σύνολο των θεωρήσεων της ουκρανικής *Επιτροπής αντίστασης* και αναφορικά με την οποία ακολούθως ο

σύντροφος Νίκος Νικάνορας επισήμανε αμέσως τη σημασία. Ο Νίκος παρόλα αυτά επεσήμανε επίσης ότι ορισμένα από τα «συμπεράσματα» και τις θεωρήσεις του Δημήτρη θα προέκυπταν αντιφατικά σε σχέση με τη συνολική του ανάλυση και συγκεκριμένα είναι ακριβώς πάνω σε ορισμένες από αυτές τις θεωρήσεις που εδώ σκοπεύω να εκφράσω και τις δικές μου απόψεις.

Πιο συγκεκριμένα ο σύντροφος Δημήτρης δηλώνει από την αρχή των θεωρήσεων του ότι *«τοποθετούμαι σαφώς από πλατφορμιστική σκοπιά, αγωνιζόμενος για τη διεθνή εδαφική πολιτική ενότητα των αναρχικών και την καλλιέργεια της συλλογικής κοινωνικής ευθύνης μέσα στην επαναστατική αυτοδιεύθυνση, όπως υπερασπίζομαι την ένοπλη συνέπεια της αναρχικής βούλησης και ηθικής. Ο παρών πόλεμος έφερε στο προσκήνιο του αναρχικού διαλόγου τον πλατφορμισμό. Ο διάλογος που φτάνει στο σημείο της πολεμικής εντός του αυτού θεωρητικού πλαισίου, σημαίνει ότι αυτό το πλαίσιο είναι επίκαιρο»*.

Να λοιπόν που στις ημέρες μας επανεμφανίζεται, ακόμη και με έμμεσο τρόπο, η αποκαλούμενη «Οργανωτική πλατφόρμα» του Πέτρου Άρσινοφ. Είναι θεμιτό σ' αυτό το σημείο να σκύψουμε επάνω από ολόκληρο αυτό το ζήτημα και να το αξιολογήσουμε στο φως των σημερινών γεγονότων, που αναφάνηκαν ή όχι κατά τη διάρκεια της τωρινής συζήτησης. Είναι όμως αναγκαία μια προϋπόθεση η οποία, τουλάχιστο για εμένα, θεωρείται απαραίτητη.

Πρόκειται για μια αποσαφήνιση «γλωσσο-εννοιολογικής» τάξης», ή διαφορετικά της ίδιας της γλώσσας που είμαστε εξαναγκασμένοι να χρησιμοποιούμε ώστε να εξηγήσουμε τη σκέψη μας, που προφανώς είναι αρκετά φτωχή-έντεχνα φτωχή στο βαθμό που είναι αντανάκλαση της σκέψης και της γλώσσας του κυρίαρχου συστήματος και προέκυψε από την εποχή της βαθιάς νύχτας του χρόνου μέσα στις κοινωνίες που γέννησαν την κοινωνική διαίρεση προσταγή-υποταγή (κυβέρνηση-υπακοή) και η οποία εντέλει κατά τη διάρκεια της παροδικής εμπειρίας της ανθρωπότητας επιβλήθηκε πάνω σε ολόκληρη την ανθρώπινη κοινότητα, μέχρι τη μορφή του κράτους-κεφαλαίου που στις ημέρες μας είναι κυρίαρχη.

Η σημασία αυτής της προϋπόθεσης υπογραμμίζεται επίσης από το γεγονός ότι ο ίδιος ο Δημήτρης ένοιωσε την ανάγκη να ενσωματώσει στην παρέμβαση του ένα *Γλωσσάριο των όρων-εννοιών* των οποίων έκανε χρήση μέσα στο κείμενο του, που αν έμενε κάποιος στην συνηθισμένη τους σημασία, θα προκαλούσαν αναμφισβήτητα σύγχυση, αντιφάσεις, ακατανοησία αν όχι και αναποδογύρισμα της ίδιας της σκέψης του. Σε αυτό το σημείο πρέπει απαραίτητα να αποφευχθούν επιπλέον Γλωσσάρια, που θα επιβάρυναν την ανάγνωση και πιθανά να έφερναν τον αναγνώστη πέρα των υποφερτών ορίων. Στο παρόν κείμενο, κατά τη διάρκεια της ανάπτυξης της συζήτησης, θα δοθούν άμεσα, μέσα σε τετράγωνα παρενθέσεις [...] οι απαραίτητες ενδείξεις για να αποσαφηνισθεί η έννοια των όρων που δεν προκύπτουν άμεσα κατανοητοί. Σε γενικές γραμμές όμως, μέσα στο παρόν κείμενο, *θα χρησιμοποιηθούν οι λέξεις σύμφωνα με την*

αρχική τους έννοια, δηλαδή την ετυμολογική, έτσι ώστε να προσπεραστεί η εργαλειακή χρήση καθώς και το νόημα που η κυρίαρχη κουλτούρα έχει επιβάλει πάνω σε αυτές τις λέξεις.

(Ως παράρτημα στη παρούσα παρέμβαση, πέραν του PDF για όποιον θα επιθυμούσε να το κατεβάσει, θα υπάρχει επίσης το PDF της *Οργανωτικής Πλατφόρμας της Γενικής Ένωσης των Αναρχικών*, υπογεγραμμένη από την «Αναρχική ομάδα στην εξορία» που δημοσιεύτηκε τον Οκτώβριο του 1926 στο Παρίσι. Σημειώνουμε ότι εδώ δημοσιεύεται η πιο πρόσφατη έκδοση της *Πλατφόρμας* (στην ιταλική γλώσσα) το 2018, από τις εκδόσεις Monte Bone, με τίτλο: *Η πλατφόρμα του Μάχνο και του Άρσινοφ έξω από το μύθο και τη λήθη*, με επίλογο του M. Fabiani-σε σύγκριση με τις διάφορες μεταφράσεις της πλατφόρμας στα ιταλικά μέχρι τώρα, υπάρχουν χωρίς αμφιβολία διαφορές μέσα στη μετάφραση, χωρίς αυτό το πράγμα σε κάθε περίπτωση να αλλοιώνει τις εκφραζόμενες έννοιες. Ο αναγνώστης θα πρέπει αυτό να το λάβει υπόψη του)

Η ΠΛΑΤΦΟΡΜΑ ΤΟΥ ΑΡΣΙΝΟΦ (Οργανωτική Πλατφόρμα της Γενικής Ένωσης των Αναρχικών).

Η δημοσίευση της πλατφόρμας προκάλεσε άμεσα μια ενδελεχή συζήτηση μέσα από την οποία αναφάνηκαν δύο τάσεις: οι υπέρ κι οι κατά. Μεταξύ αυτών των τελευταίων, ιδιαίτερη σημασία είχε η δημοσίευση πρώτα στα ρωσικά και μετά στα γαλλικά, μιας μπροσούρας με τίτλο: *Απάντηση ορισμένων Ρώσων αναρχικών στην Οργανωτική πλατφόρμα (για λογαριασμό των εκδόσεων Oeuvres internationales d'editions anarchistes)*, υπογεγραμμένη από οκτώ αναρχικούς, μεταξύ των οποίων ο Βολίν [Vsevolod Michailovic Ejchenbaum] μέσα στην οποία διευκρινίζονταν ότι σε κάθε περίπτωση οι υπογράφωντες δεν ήταν αντίθετοι στην οργάνωση των αναρχικών.

Σε σύμπνοια με την εξέλιξη αυτής της συζήτησης, οι συντάκτες της Πλατφόρμας οργάνωσαν για τις 12 Φεβρουαρίου 1927 μια συνάντηση (*Διεθνές Συνέδριο*) ώστε να αποσαφηνίσουν καλύτερα την πρότασή τους και για αυτό το σκοπό έστειλαν μια πρόσκληση με ημερομηνία 5 Φεβρουαρίου, η οποία επαναλάμβανε στην ουσία μέσα σε 5 σημεία τους βασικούς άξονες της Πλατφόρμας:

1) στόχος και σημασία του ταξικού αγώνα στο εσωτερικό του αναρχικού συστήματος!

2) Αναρχικός κομμουνισμός ως βάση και στόχος του κινήματος μας!

3) Συνδικαλισμός ως μια από τις επαναστατικές μεθόδους του ταξικού αγώνα που πρέπει να μπορέσει να επηρεασθεί με ιδιαίτερο τρόπο από πλευράς του αναρχισμού!

4) Πρόγραμμα για την αμέσως μετα-επαναστατική περίοδο!

5) Αναγκαιότητα της ύπαρξης σε κάθε χώρα μιας οργάνωσης των αναρχικών που να βασίζεται πάνω στην ιδεολογική και τη τακτική ενότητα καθώς και πάνω στη συλλογική ευθύνη. (η πρόσκληση του Συνεδρίου υπογραφόταν από τον Πέτρο Άρσινοφ ως γραμματέα της *Αναρχικής ομάδας στην εξορία*).

Είναι ο ίδιος ο Άρσινοφ που ανοίγει τη συζήτηση του συνεδρίου, με τους ακόλουθους όρους που συνοψίζουν στην εντέλεια τους λόγους και τους στόχους της Πλατφόρμας:

«Αυτό τον καιρό, ενώ αρχίζει η αποσύνθεση των κομμουνιστών καθίσταται ιδιαίτερα επιτακτικό να προσπαθήσουμε να οργανώσουμε τις δυνάμεις μας καθώς και αυτές τις ευρύτερα επαναστατικές που δουλεύουν μέσα στο εργατικό πεδίο, αναλαμβάνοντας μια εποικοδομητική αποστολή. «Πρέπει να αναγνωρίσουμε ότι οι αντίπαλοί μας, από οργανωτικής άποψης, δεν είναι τόσο οι πολιτικάντηδες όσο συγκεκριμένοι αναρχικοί που παρότι βρίσκονται μέσα στις οργανώσεις μας δεν αναγνωρίζουν και δεν αισθάνονται τη συλλογική ευθύνη. Εξαιτίας αυτής ακριβώς της κατάστασης δημιουργείται ένα φοβερό χάος μέσα σε όλες εκείνες τις οργανώσεις μας που δεν πατούν πάνω σε σοβαρές βάσεις, γιατί σε κάθε βήμα βρίσκονται μπροστά από αντιφάσεις. Το μοναδικό μέσο για να βγούμε από αυτό το χάος είναι αυτό της δημιουργίας ενός ομοιογενούς κινήματος, σε ιδεολογικό και τακτικό επίπεδο, που βασίζεται πάνω στην αρχή της συλλογικής ευθύνης και που δρα στη καρδιά των εθνικών και των διεθνών οργανώσεων.

«Εμείς πρέπει να κάνουμε μια επιλογή των δυνάμεων μας.

«Η ομάδα των Ρώσων αναρχικών ανησυχεί για αυτό το ζήτημα, παρότι συναντά την εχθρότητα κάποιας άλλης ρωσικής ομάδας [...]

«Για να καταστεί δυνατό να διεκπεραιώσουμε όλη αυτή τη δουλειά είναι αναγκαίο να δημιουργήσουμε ένα Διεθνές όργανο στη γαλλική γλώσσα που αναλαμβάνει να υποστηρίξει τις ακόλουθες συνθήκες:

A) Σκοπός και σημασία του ταξικού αγώνα. Ο αγώνας των καταπιεζόμενων τάξεων δεν είναι ο παγκόσμιος αγώνας, αλλά μονάχα αυτός της εργατικής τάξης. Ο αναρχισμός ταιριάζει τόσο στους εργάτες όσο και στους αγρότες.

B) Αναρχικός-κομμουνισμός. Ο ατομικισμός και ο συνδικαλισμός δεν αποτελούν αυθύπαρκτα «ρεύματα». Ο συνδικαλισμός πρέπει απλά να επηρεασθεί από πλευράς μας. Το άτομο δεν υπάρχει έξω από την κοινωνία

Γ) Ιδεολογική-τακτική ενότητα και συλλογική ευθύνη. «Καθίσταται επίσης αναγκαίο για τη σταθερότητα και τη ίδια την ισχύ της οργάνωσής μας να επεξεργαστούμε ένα πρόγραμμα για την επαύριον της κοινωνικής επανάστασης».

(Η σύνταξη της σύνοψης του *Διεθνούς Συνεδρίου* οφείλεται στον Ιταλό αναρχικό σύντροφο Ugo Fedeli, που πάνω στη βάση των σημειώσεων που κράτησε τότε, την δημοσιεύει σε δυο μέρη με τίτλο: «Αρχές και μέθοδοι της

οργάνωσης», στο περιοδικό “*Volonta*” : Μηνιαία έκδοση του αναρχικού κινήματος ιταλικής γλώσσας: αρ.4-5 της 15 Νοεμβρίου 1948, και αρ.6-7 της 15 Ιανουαρίου 1949).

Ας πούμε αμέσως ότι η ιδέα της δημιουργίας μιας αναρχικής Διεθνούς πάνω στις αρχές της Πλατφόρμας δεν βρήκε εφαρμογή μέχρι σήμερα και ωστόσο παραμένει, ακριβώς, μια ιδέα, που παρόλα αυτά σε τοπικό επίπεδο εξακολουθεί να υποστηρίζεται από επιμέρους οργανώσεις. Το γεγονός αυτό δεν εμποδίζει παρόλα αυτά τη σχετική συζήτηση να μπορέσει να ανανεωθεί κατά τρόπο ώστε οι επιμέρους σύντροφοι/σες και οι αναρχικές ομάδες να δύνανται να αξιολογήσουν τα πράγματα με τη κατάλληλη γνώση.

Προσωπικά διάβασα με μια κάποια «ακατανοησία» το ίδιο το γεγονός το οποίο θα βρίσκονταν στη βάση της σύνταξης της πλατφόρμας, δηλαδή ότι αυτή εκπηγάει από την αποκαλούμενη ήττα του (ρωσικού) αναρχισμού στη σύγκρουσή του με τον μπολσεβικισμό (νικηφόρο στο βαθμό που υπήρξε ο νεκροθάφτης των ριζοσπαστικών επαναστατικών ωθήσεων των εργατικών και των αγροτικών μαζών της τσαρικής αυτοκρατορίας). Είτε οι παράγοντες της Πλατφόρμας, είτε οι αντιτιθέμενοι σε αυτήν, που μπορούμε να συνοψίσουμε στις εκφραζόμενες από τον Άρσινοφ θέσεις αφενός και αφετέρου σε αυτές από πλευράς του Βολίν θεωρούν ότι, εξαιτίας ιδιαίτερων ιστορικών λόγων που καθορίστηκαν από πλευράς του τσαρισμού, ο αναρχισμός όχι μονάχα ήταν ελάχιστα συμπαγής σε ολόκληρη τη Ρωσία αλλά και σχεδόν αποκλειστικά συγκεντρωμένος μέσα στις δύο πρωτεύουσες της αυτοκρατορίας : τη Μόσχα και την Πετρούπολη, όπου επιπλέον σε σύγκριση με το *Σοσιαλδημοκρατικό* κόμμα και το *Επαναστατικό σοσιαλιστικό* κόμμα ασκούσε ελάχιστη επιρροή πάνω στις προλεταριακές μάζες. Αυτό ίσχυε μέχρι την επανάσταση του Φλεβάρη του 1917 όταν, σιγά-σιγά όσο η εξέγερση επιβάλλονταν προκειμένου να συνεχιστούν οι κοινωνικές κατακτήσεις, οι αναρχικοί βρήκαν το τρόπο να δρέψουν τους καρπούς των παρεμβάσεων και των ιδεών τους, μέχρι του σημείου να αποτελέσουν, με αφετηρία τον επόμενο Οκτώβρη, ένα σημαντικό σημείο αναφοράς μέσα στις πόλεις, μεταξύ των στρατιωτών και των εργατών και επίσης στις αγροτικές περιοχές. Η παρουσία τους αυτή είναι χαρακτηριστική μέσα σε ένα μεγάλο τμήμα της Ουκρανίας, στη Κροστάνδη, καθώς και μέσα σε άλλες εξεγέρσεις (που καταπνίγηκαν όλες στο αίμα από τον μπολσεβικισμό του Λένιν και του Τρότσκι) όπου οι αναρχικοί αποτελούν τα κύρια σημεία αναφοράς του αγώνα ενάντια στο παλιό και στο (υπό ίδρυση) νέο κράτος.

Ωστόσο αναρωτιέμαι, και ρωτώ τους συντρόφους και τις συντρόφισσες που διαβάζουν αυτές τις γραμμές, που ακριβώς βρίσκεται, από τι ακριβώς συνίσταται η αποκαλούμενη «ήττα» του αναρχισμού στη Ρωσία; Ακόμη και με όλες του τις σημαντικές ελλείψεις, τους εξαναγκασμούς και τα όχι λίγα εξουσιαστικά στοιχεία και τα σοβαρά λάθη, λόγω της απροετομασίας, της περιχαράκωσης, κ.τ.λ., η Μαχνοβτσίνα παραμένει σε κάθε περίπτωση η πρώτη γιγαντιαία

προσπάθεια του αναρχικού κινήματος που σε σχεδόν πλήρη αρμονία με τον σκλαβωμένο ανθρώπινο περίγυρο, πραγματοποίησε την *έφοδο στον ουρανό*, ενάντια στον τσαρισμό, στη λενινιστική προδοσία του Μπρεστ-Λιτόφσκ που διέταξε την εισβολή των γερμανικών στρατευμάτων και κατά συνέπεια την εκ νέου κυριαρχία της φεουδαρχίας, ενάντια στην όχι λιγότερο εγκληματική και ρατσιστική *αυτόνομη δημοκρατία* του Πετλιούρα, στους λευκούς στρατούς του Βράγκελ και των υπολοίπων και στο τέλος ενάντια ξανά στους κόκκινους στρατούς των μπολσεβίκων αντεπαναστατών υπό τις διαταγές του Λένιν και του Τρότσκι, που ήταν ήδη αδιαμφισβήτητοι διαχειριστές του νέο-ιδρυθέντος «προλεταριακού» κράτους του οποίου οι πολιτικές, στρατιωτικές, διοικητικές και γραφειοκρατικές βάσεις (με την ακαταμάχητη συμβολή της CEKA) είχαν ήδη μπει. Εκείνες οι μάξες των εκμεταλλεζόμενων που ανέρχονταν σε περίπου 80 εκατομμύρια ψυχές, σαηγευμένες από τις μπολσεβίκικες σειρήνες, τις οποίες αποδέχτηκαν ως πρωτοπορία τους και επίσης ως «αντικαταστάτες» τους στην καθοδήγηση της επανάστασης που αυτές είχαν αρχίσει, μέσα στην αφέλεια και την αγαθότητα τους κατέληξαν καταδυναστευμένες για επτά δεκαετίες μέσα στον μαγικό επιστημονικό κύκλο όσων ανακηρύχθηκαν σε «αδιαμφισβήτητο ηγεμόνα» του ουρανού (και της γης). Να λοιπόν ποιοι είναι πραγματικά οι «αποτυχημένοι», αν φυσικά θέλουμε να μιλήσουμε περί αποτυχημένων.

φυσικά θέλουμε να μιλήσουμε περί αποτυχημένων. Όμως, μέσα στη λογική του αναρχισμού, των αναρχικών ανδρών και των γυναικών, που είναι τέτοιοι κατά κύριο λόγο διότι αντιπαρατίθενται και αγωνίζονται και δεν αποδέχονται κανένα άλλο λόγο πέραν αυτού που οι ίδιοι κατέχουν και για αυτό βιώνουν την ύπαρξή τους, τους εαυτούς τους, στη βάση αυτού του στοιχείου που βαθιά είναι (και που έχουν) δηλαδή του αυτοκαθορισμού, τι νόημα θα μπορούσε να έχει να προσδιορίσουν μια παρόμοια ύπαρξη ως «αποτυχημένη», όταν αντίθετα *αποτυχημένο θα ήταν το ίδιο το γεγονός να παραιτηθούν από τους εαυτούς τους;*

Είναι μέσα στη λογική των ιδίων των πραγμάτων να υποτεθεί βάσιμα ότι, με ένα ισχυρότερο ρωσικό αναρχικό κίνημα (σε ποιότητα και ποσότητα) με μια ενιαία προσέγγιση μεταξύ κάθε αναρχικής ρωσικής πραγματικότητας, ατομικής και συλλογικής, με ένα συμπαγές κίνημα σε διεθνές επίπεδο, η ίδια η έκβαση της εφόδου στον ουρανό θα ήταν διαφορετική. Αλλά αυτό δεν σημαίνει ίσως να δηλώσουμε ότι αν η γιαγιά μου δεν είχε πεθάνει πριν από 30 χρόνια θα ήταν ακόμη ζωντανή; (στην εκπληκτική ηλικία των 133 ετών!)

Τα πράγματα για εμένα είναι πολύ απλούστερα. Όντας αναρχικοί δεν μπορούμε παρά να δράσουμε ως τέτοιοι και παρόλα τα μέσα που διαθέτουμε (από την προκήρυξη στο δυναμίτη, και από το μαχαίρι στα κανόνια) και την ικανότητα και την αφοσίωση στο σκοπό μας (πόσοι και πόσοι από τους συντρόφους και τις συντρόφισσές μας δεν έχασαν τη ζωή τους γιατί ακριβώς τη βίωσαν σε σύμπνοια με τις ιδέες τους;), σε τελική ανάλυση οι ενέργειες μας δεν αποτελούν παρά *ερεθίσματα, προπομούς, συμβουλές, προτάσεις, κατευθύνσεις,*

ιδέες και πρακτικές, οδηγίες ούτως ώστε οι εκμεταλλευόμενοι, οι αποκλεισμένοι, οι κυβερνώμενοι να διασχίσουν το δρόμο της *αυτοαπελευθέρωσης και της αυτοδιαχείρισης της ζωής τους*, με αφετηρία τον ίδιο τον *αυτοκαθορισμό* τους, δηλαδή αυτού ακριβώς του πράγματος που αυτοί και αυτές είναι.

Υπό αυτό το πρίσμα, συνολικά, οι αναρχικοί και οι ελευθεριακοί που πραγματικά απέτυχαν ως τέτοιοι, είναι αυτοί που, ούτε είκοσι χρόνια μετά τις εμπειρίες της Μαχνοβτσίνας και της Κροστάνδης, στην επαναστατική Ισπανία πίστεψαν για τα καλά, αυτοί μάλιστα σε μεγάλο αριθμό, ότι η κοινωνική επανάσταση θα μπορούσε να αναπτυχθεί περεταιίρω... αναδομώντας χάρη επίσης και της σημαντικής συνεισφοράς τους εκείνο το κράτος που οι εργατικές και οι αγροτικές μάζες είχαν αρχίσει να αποδομούν!

Στη πράξη είναι ο ίδιος ο αναρχισμός που μέσα από τα θεωρητικο-πρακτικά του θεμέλια γίνεται ένα μίγμα με κάθε άτομο, έτσι που κάθε άτομο τον υιοθετεί, σύμφωνα με τον ιδιαίτερο τρόπο της ίδιας του της ύπαρξης. Είναι εξίσου αλήθεια ότι αυτός αποτελεί μια διαρκή ένταση ενάντια σε κάθε είδους επιβολή, εξαναγκαστική συσσωμάτωση που, από τα έξω, στοχεύει να υποτάξει με οποιοδήποτε τρόπο την ελεύθερη ατομικότητα, κόβοντας της τα φτερά σε υλικό και πνευματικό επίπεδο μέχρις να την καταστήσει ένα αντικείμενο στη δικαιοδοσία άλλων. Μια ένταση που στοχεύει άμεσα να αντιπαρατεθεί σε αυτό που την συσσωματώνει εξαναγκαστικά και θέλει να την εμποδίσει να είναι αυθύπαρκτη και που προοπτικά βέβαια στοχεύει στη καταστροφή κάθε επιβεβλημένης εξουσίας. Ίδου γιατί ο αναρχισμός δεν είναι απλά ο εξεγερτισμός, δηλαδή μια πράξη εξέγερσης που αυτοκαταναλώνεται μέσα στα πλαίσια ενός περιορισμένου χρόνου και τόπου. Ο αναρχισμός είναι σίγουρα κάτι περισσότερο, κάτι πολύ περισσότερο από την αυθόρμητη στιγμιαία έκρηξη των ατόμων καθώς και των μαζών ατόμων που καταπιέζονται και που εξαντλούν την οργή τους μέσα σε μια παροδική στιγμή: είναι οργή και σχέδιο, σκέψη και δράση, προβολή της δράσης του μέσα στα πλαίσια της διαδρομής του χρόνου καθώς και της καθημερινής αξιολόγησης των δικών του δυνάμεων αλλά και αυτών που του αντιπαρατίθενται. Από το γεγονός αυτό προκύπτει η αξιολόγηση των σχέσεων δύναμης, πάντα φυσικά σε σχέση με τον αγώνα που βρίσκεται σε εξέλιξη και μέσα σε μια παρόμοια αξιολόγηση emπίπτουν επίσης οι στιγμιαίες ή οι «δομικές» του αδυναμίες, τα λάθη του, μεγάλα ή μικρά και η συνεχής επεξεργασία και η τελειοποίηση των παρεμβατικών του σχεδίων.

Όμως όλα αυτά δεν μπορούν σε καμία περίπτωση να σημαίνουν μια παραίτηση από τις θεμελιακές του αρχές, διότι αυτό θα οδηγούσε σε διαστροφή των θέσεων του. Και μεταξύ αυτών των θεμελιακών του αρχών είναι ακριβώς η υιοθέτηση της πλήρους ελευθερίας του ατόμου, όλων των ατόμων, διότι δεν πρόκειται να υπάρξει ποτέ πλήρης ελευθερία και κοινωνικός αυτοκαθορισμός αν όλα τα άτομα δεν είναι ελεύθερα και αυτοκαθοριζόμενα. Πάνω σε αυτό το σημείο όμως, ένα από τα βασικά σημεία στα οποία στηρίζεται η Πλατφόρμα,

παρατηρείται ήδη μια άσχημη υποχώρηση. Πράγματι, ο Άρσινοφ υποστηρίζει, στο άνοιγμα της ίδιας της συζήτησης από πλευράς του, κατά τη διάρκεια του Συνεδρίου της 12ης Φεβρουαρίου 1927, ότι «*Το άτομο έξω από την κοινωνία δεν υπάρχει*».

Όμως είναι επίσης αλήθεια αυτό που υπονοεί μια παρόμοια δήλωση, δηλαδή ότι «η κοινωνία δεν υπάρχει αν όχι στο βαθμό που αποτελείται από άτομα με σάρκα και οστά, πραγματικά πρόσωπα που σχετίζονται με ποικίλους αναμεταξύ τους τρόπους». Συνεπάγεται ότι η ελευθερία του κάθε ατόμου δεν πρέπει να προκύπτει ως το συνονθύλευμα του συλλογικού σώματος, διότι σε αυτή την περίπτωση θα ακύρωνε κάθε επιμέρους προσωπικότητα. Επομένως δεν είναι το άτομο που πρέπει να ακυρωθεί από πλευράς του κοινωνικού σώματος, αλλά αντίθετα είναι αυτό το τελευταίο που πρέπει να προκύπτει ως η συνισταμένη των ελευθέρων ατόμων. Θα ήταν σίγουρα μεγάλη συμφορά αν συνέβαινε το αντίθετο, διότι μια παρόμοια πραγματικότητα δεν θα είχε καμιά απολύτως σχέση με τον αναρχισμό-η ισοπέδωση, η ομογενοποίηση, η ακύρωση της ατομικότητας είναι αποτέλεσμα της άρρωστης μαζικής κοινωνίας που κυριαρχεί ολοένα περισσότερο και καταπνίγει τις προσωπικές ιδιαιτερότητες.

Αυτή η διευκρίνηση τοποθετείται ως απόλυτη αντιπαράθεση στη δήλωση της αναγκαιότητας «της συλλογικής ευθύνης» ως ενός τρόπου για να καταστεί περισσότερο αποτελεσματικός ο επαναστατικός αναρχισμός. Μια παρόμοια ευθύνη μπορεί να προκύψει μονάχα από την ακύρωση των ατομικότητων μέσα στο συλλογικό σώμα: η κοινωνία ανάγεται στο όλον, το άτομο γίνεται ένα τίποτα (υπό την απουσία της πραγματικότητας του που συνεπάγεται και την απουσία της θέλησής του!). Αυτός άλλωστε είναι ακριβώς και ο μηχανισμός που υφέρπει μέσα στην (αστική) δημοκρατία, δηλαδή η αξίωση να θεμελιωθεί (νομικά και πολιτικά) πάνω στην αποκαλούμενη «συλλογική θέληση» η ίδια η άσκηση της συγκεντρωτικής εξουσίας, με αποτέλεσμα να διευρυνθεί μέσα σε όλους του θεσμούς (του κράτους) που αποτελούν και τους πυλώνες του ίδιου του δημοκρατικού συστήματος. Όμως πάνω σε αυτό θα αναφερθώ λεπτομερέστερα παρακάτω. Είναι λοιπόν αυτό ακριβώς το ζήτημα που ερέθισε τις περισσότερες αντιδράσεις και τις συζητήσεις (στο εσωτερικό του διεθνούς αναρχικού κινήματος) αμέσως μετά τη δημοσίευση της *Πλατφόρμας* και προσωπικά δεν σκοπεύω να επεκταθώ περισσότερο διότι υπάρχει μια διευρυμένη βιβλιογραφία πάνω στο ζήτημα αυτό.

Παραμένει το ζήτημα της «αποτελεσματικότητας» του αναρχισμού μέσα στον αγώνα του για την ολική καταστροφή του υπάρχοντος, μια συζήτηση και ένα πρόβλημα που θα εξακολουθήσει να είναι πάντα επίκαιρο, όπως ακριβώς και στις ημέρες μας.

Όμως, αντί να ξεκινήσουμε από την κατάπιξη της προσωπικότητας όλων των ατόμων, μου φαίνεται ότι η λύση της «ελλειμματικής αποτελεσματικότητας» βρίσκεται ακριβώς μέσα στην αντίθετη κατεύθυνση, δηλαδή στην αξιοποίηση

στο μέγιστο δυνατό βαθμό των ατομικών ιδιαιτεροτήτων, προσπερνώντας την αξίωση του καθενός ότι είναι και αντιπροσωπεύει τον μοναδικό τρόπο της έκφρασης και της βιωματικής εμπειρίας του αναρχισμού.

Η ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΗ ΤΟΥ ΒΟΛΙΝ ΚΑΙ ΑΛΛΩΝ: Η ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΣΥΝΘΕΣΗΣ

Ως εναλλακτική στη *Πλατφόρμα* ο ίδιος ο Βολίν αντιπρότεινε, μαζί με πολλούς άλλους, την αναρχική οργάνωση της «σύνθεσης», που κατόπιν υλοποιούν οι διάφορες αναρχικές ομοσπονδίες. Αλλά η «σύνθεση» που υλοποιείται παραμερίζει τη διαφορετικότητα, τη βάζει στην άκρη, δεν την αξιολογεί ολωσδιόλου. Οι διαφορές-οι ιδιαιτερότητες των ατόμων και των ομάδων που σχηματίζονται στη βάση της ανιχνεύσιμης συγγένειας μεταξύ των ατόμων-, επίσης και μέσα στην οργάνωση σύνθεσης με ένα κάποιο συγκεκριμένο τρόπο «καταπνίγονται», παραμένουν ανέκφραστες μέσα στις παραμέτρους των αποφάσεων που στο σύνολο της κάθε συνέλευση πρέπει να πάρει ώστε να καθορίσει την επιχειρησιακή γραμμή της στιγμής ή αυτή την οριστική, όσο αφορά επίσης και τις επιμέρους απόψεις της παρέμβασης.

Χίλιοι δυο είναι οι τρόποι της επίθεσης ενάντια στην εξουσία, έτσι που και χίλιοι δυο είναι οι τρόποι αντίληψης της ατομικής και της συλλογικής ζωής.

Πρέπει να τις αξιολογήσουμε όλες, όμως αυτό το πράγμα δεν επιτυγχάνεται ούτε με την τυποποίηση, ούτε με την άμβλυνση αλλά ούτε και με τον παραμερισμό ορισμένων. Από την άλλη πλευρά δεν μπορούμε ούτε να αξιώσουμε ώστε οι διαφορές να καταργηθούν. Και έτσι δεν μένει να κάνουμε τίποτε διαφορετικό από το να τις αποδεχτούμε, στο σύνολό τους και άρα να αξιολογήσουμε τη συγγένεια (αμοιβαιότητα) όχι ως μια οριστική λύση, αλλά και αυτή την ίδια ως «παροδική», δηλαδή που ισχύει αυτή τη στιγμή αλλά αύριο ποιος ξέρει;

Αυτές ακριβώς οι απόψεις, θεμελιώδους σημασίας κατά τη γνώμη μου, κατά το παρελθόν εξετάστηκαν οπωσδήποτε ενδελεχώς από πλευράς των συντρόφων και των συντροφισσών και αναφάνηκαν επίσης μέσα σε διάφορες θέσεις με αφετηρία τα τέλη του δέκατου ένατου αιώνα, ερμηνεύτηκαν και προσδιορίστηκαν ως «τάσεις» του αναρχισμού, πότε ως αντι-οργανωτικές, πότε ως αποκλειστικά ατομικιστικές, πότε με κάποιο άλλο τρόπο, έτσι που το τελικό αποτέλεσμα ήταν να χαθεί κάθε δυνατός τρόπος συνύπαρξης μεταξύ τους.

Τώρα, είτε στη κορυφή είτε στη βάση της σκέψης και της πρότασης της Πλατφόρμας του Άρσινοφ, πρέπει να σημειωθεί ότι, ακόμη και στη περίπτωση της παραδοχής μιας ελάχιστης αναρχικής παρουσίας, κατά την έκρηξη της κοινωνικής επανάστασης του Φλεβάρη του 1917, και αυτό ισχύει είτε όσο αφορά τους πλατφορμιστές είτε όσο αφορά αυτούς, όπως ο Βολίν, που υποστηρίζουν τη

λύση της οργάνωσης της σύνθεσης, καταλήγουμε στο συμπέρασμα όσο αφορά ακριβώς το ζήτημα της οργάνωσης, της «έλλειψης ευαισθησίας» καθώς και της προετοιμασίας πολλών αναρχικών, παρότι οι ίδιοι ήταν παρόντες μέσα στην απέραντη τσαρική αυτοκρατορία, οι οποίοι δεν συνέτρεξαν ούτε τη Μαχνοβτσίνα αλλά ούτε την αντίσταση της Κροστάνδης, όταν αυτή η τελευταία βομβαρδίστηκε από τα στρατεύματα υπό τις διαταγές των χασάπηδων Λένιν και Τρότσκι.

Όπως επίσης και μέσα στις εξιστορήσεις των γεγονότων που είτε ο Άρσινοφ είτε ο Βολίν παραθέτουν-εξιστορήσεις βασισμένες από πλευράς αμφοτέρων πάνω σε αδιάσειστα ντοκουμέντα, πέρα φυσικά και πάνω στην ίδιες τις προσωπικές τους εμπειρίες των άμεσα συμμετεχόντων μέσα σε αυτά τα γεγονότα-, αναφαίνεται φυσικά η έλλειψη προετοιμασίας των αναρχικών συντρόφων και των συντροφισσών εκείνης της περιόδου, αλλά επίσης και η αμοιβαία απομόνωσή τους, η απουσία προηγούμενων επαφών, ανταλλαγών πληροφοριών και υλικών μεταξύ τους που η ίδια η θυελλώδης πορεία των γεγονότων δεν επέτρεψε κατόπι την εξεύρεση εφικτών λύσεων, επίσης και γιατί ο σχηματισμός, η εμπέδωση και η κυριαρχία του μπολσεβικικού κράτους έδωσε το έναυσμα στην πρακτική εξόντωσης των αναρχικών καθώς και οποιουδήποτε άλλου ερεθίσματος αυτονομίας και αυτοκαθορισμού των αγροτών και των εργατών που επιχειρήσαν για λογαριασμό τους να χτίσουν το δικό τους μέλλον, ένα μέλλον βασισμένο στα ίδια τους τα χέρια διαμέσου της αναγνωρισμένης αξίας της συνεργασίας και της αλληλεγγύης.

Αυτά, γράφει ο Άρσινοφ μέσα στο έργο του *«Ιστορία του Μαχνοβίτικου κινήματος 1918-1921»* [βλέπε την ιταλική έκδοση του 1954 για λογαριασμό των εκδόσεων RL της Νάπολης]:

«Θα μπορούσαμε να σκεφτούμε ότι οι αναρχικοί, που είχαν κάνει λόγο προηγουμένως περί ενός μαζικού επαναστατικού κινήματος και που το ανέμεναν για χρόνια όπως ακριβώς ένα Μεσσία, θα είχαν σπεύσει να μουν μέσα σε αυτό το κίνημα, να αφομοιωθούν με αυτό, να δώσουν όλες τους τις δυνάμεις. Στη πραγματικότητα αυτό το πράγμα δεν συνέβη.

«Το μεγαλύτερο μέρος των Ρώσων αναρχικών που είχαν ακολουθήσει το σχολείο του θεωρητικού αναρχισμού, παρέμειναν απομονωμένοι μέσα στα στέκια τους, που εκείνη τη στιγμή δεν χρησίμευαν σε απολύτως κανένα, όλοι αποτραβηγμένοι, συζητώντας ποια ήταν ακριβώς η φύση εκείνου του κινήματος καθώς και τον τρόπο σχέσης που θα έπρεπε να καθοριστεί μαζί του, χωρίς να κάνουν τίποτα, αναζητώντας να εφησυχάσουν τη συνείδησή τους με τη δήλωση ότι το κίνημα δεν ήταν αμιγώς αναρχικό.

«Και όμως, η βοήθεια που θα μπορούσαν να δώσουν σε αυτό το κίνημα, ειδικά μέχρι το χρονικό σημείο όπου ο μπολσεβικισμός δεν είχε ακόμη κατορθώσει να διακόψει τη φυσιολογική του ανάπτυξη, θα ήταν ανυπολόγιστης αξίας. Η μάζα

είχε επειγόντως ανάγκη από συνεργάτες [...] Αλλά οι αναρχικοί απλά δεν θέλησαν να γίνουν αυτοί οι συνεργάτες [...]» (Σελ.244).

Παραμερίζοντας την ιδιαιτερότητα μέσα στην οποία αναδύθηκε και διαρθρώθηκε ο αναρχισμός μέσα στη τσαρική Ρωσία και μέχρι τα επαναστατικά γεγονότα του 1917, μου φαίνεται σημαντική η γενική συνθήκη της «αδιαφορίας» και της έλλειψης προετοιμασίας ενός τουλάχιστον τμήματος του κινήματος στις ημέρες μας που μπορεί χωρίς αμφιβολία να θεωρηθεί παρόμοια με εκείνη ακόμη και λαμβάνοντας υπόψη μας τις αναγκαίες εξαιρέσεις.

Συνεπώς το *οργανωτικό πρόβλημα* καθώς και αυτό της *έλλειψης προετοιμασίας* δεν προκύπτουν σε καμία περίπτωση διαχωρισμένα και οπωσδήποτε μέσα στο άμεσο παρόν πρέπει να αντιμετωπιστούν αμφότερα, ούτως ώστε να υπάρχουν συνθήκες πρακτικών διεξόδων όσο το δυνατό ευρύτερες μέσα στον κοινωνικό πόλεμο ο οποίος δεν έχει σταματήσει ποτέ μεταξύ του αναρχισμού και της εξουσίας του κράτους-κεφαλαίου.

Ιδού (επίσης) γιατί το κείμενο του Δημήτρη πρέπει να θεωρηθεί ως μεγίστης σημασίας: μας εξαναγκάζει να σκεφτούμε, όχι τόσο και όχι μόνο πάνω στην «αναρχική αποτελεσματικότητα», όσο πάνω στον ίδιο τον αναρχισμό, αναφορικά με τη σημερινή του λειτουργία, με την πρακτική του αξία (της οποίας η αποτελεσματικότητα είναι μόνο μια από τις απόψεις που πρέπει να λάβουμε υπόψη μας). Και να επίσης γιατί η δήλωσή του ότι «τοποθετείται ξεκάθαρα από μια πλατφορμιστική άποψη», υπό το φως των όσων εκφράστηκαν μέχρι στιγμής, μου φαίνεται ότι δεν συνάδει με τις απαιτήσεις που έχει, ένα τουλάχιστο τμήμα που φαντάζομαι αρκετά διευρυμένο του αναρχικού κινήματος της δράσης. Επίσης και υπό το φως της θυελλώδους πορείας και των ιστορικών εμπειριών από τη ρωσική επανάσταση μέχρι σήμερα.

Λαμβανομένων υπόψη ότι εν μέρει είτε ο Άρσινοφ είτε ο Βολίν είτε, πιστεύω, πολλοί από εμάς, αναγνωρίζουν ότι κάθε *έκφραση* του αναρχισμού [χρησιμοποιώ όχι τυχαία τον όρο «έκφραση» και όχι «τάση», που είναι αρκετά συναφής ερμηνευτικά με τη «σέκτα», τη «φράξια», το «ρεύμα» και που σίγουρα ταιριάζουν καλύτερα σε πολιτικά κόμματα] είναι αναπόσπαστο τμήμα του, είναι λογικό και ακόλουθο ότι «η διεθνής αναρχική οργάνωση» [«οργάνωση», και να που για μια ακόμη φορά βρισκόμαστε στρυμωγμένοι μέσα στο περιορισμένο λεξικό της γλώσσας που κληρονομήσαμε από το μακραίωνα κυρίαρχο σύστημα] θα πρέπει να τις συμπεριλαμβάνει όλες, όχι όμως διαμέσου μιας σύνθεσης, αλλά ούτε και διαμέσου μιας «ομογενοποίησης» και φυσικά όχι άλλο τόσο διαμέσου μιας επιλογής των ατομικών και των συλλογικών του εκφράσεων.

Όμως, για να μπορέσει αυτό να συμβεί είναι λογικό ώστε αυτή η συναίνεση:

1) Να μην είναι όργανο καμιάς απόφασης και, ως τέτοια, να αποτελεί την *άρνηση* της δημοκρατίας [με την αρχική έννοια της καταγωγής της η οποία προϋποθέτει ότι είναι δυνατή η διακυβέρνηση του λαού διαμέσου μιας κάποιας τυπικής εκδήλωσης της θέλησής του] μέσα σε κάθε πτυχή της!

2) Καμιά χρονική στιγμή δεν αποτελεί, κατά συνέπεια, καμμία ανέφικτη διότι ανύπαρκτη «συλλογική θέληση»! από φορά σε φορά τα μέλη της συνέλευσης κάνουν, κοινωνικοποιούν, αναζητούν αυτό που ο καθένας θέλει με τον τρόπο που θεωρεί σωστό για τον εαυτό του!

3) Οι γενικές συνελεύσεις, αν και στο βαθμό που θεωρείται σκόπιμο να γίνουν, αφορούν αποκλειστικά αυθόρμητου χαρακτήρα κοινωνικοποιήσεις των ατόμων και/ή των ομάδων που στοχεύουν να κάνουν γνωστές τις δράσεις τους, τα σχέδια που θεωρούν σκόπιμο να εκθέσουν στους παρευρισκόμενους, τους ακριβείς τρόπους με τους οποίους σκοπεύουν να δράσουν με τους πιθανά ενδιαφερόμενους και τους συγγενείς, κ.τ.λ. χωρίς καμιά απόφαση, ψήφισμα, ή οτιδήποτε άλλο που θα μετέτρεπε τη συναίνεση ακριβώς στο αντίθετό αυτού του πράγματος του οποίου σκοπεύει να είναι (όπως και αυτό το αποκαλέσουμε)!

4) Στόχος μιας παρόμοιας αναρχικής διεθνούς είναι και πρέπει να παραμείνει: ανταλλαγή των προσεγγίσεων και των εμπειριών! Διεύρυνση των υφιστάμενων επαφών! Αξιολόγηση της συγγένειας μεταξύ ατόμων και ομάδων, μεταξύ των πιθανών σχεδίων τους και η διερεύνηση των πιθανών συνεργασιών! Θεωρητικο-πρακτική επεξεργασία των κοινών θέσεων πάνω σε ζητήματα υψίστης σημασίας! Ανταλλαγή και κοινωνικοποίηση των διαδρομών μέσα στις οποίες ο καθένας έχει δεσμευτεί! Διεύρυνση πέρα από κάθε όριο της δυνατότητας του καθενός να γνωρίσει τις κινηματικές και τις αγωνιστικές πραγματικότητες μέσα στις οποίες δρούμε.

Η ενδυνάμωση του συνολικού αγώνα, η συζήτηση για την επήρεια του αναρχισμού σε τοπικό και σε γενικό επίπεδο, θα προκύψει φυσικά από την ίδια τη σοβαρότητα, τη προετοιμασία, τις ψυχικές διαθέσεις και τις εντάσεις ενός παρόμοιου τύπου που θα πρέπει να ωριμάσει μέσα στον αφορμαλισμό των υφιστάμενων σχέσεων καθώς και αυτών που θα δημιουργηθούν.

Δεν υπάρχουν άλλες ευθύνες διαφορετικές από αυτές των επιμέρους ατόμων και η ωριμότητα του καθενός, σε κάθε περίπτωση, θα προκύψει ακριβώς μέσα στην αντιπαράθεση με τους άλλους καθώς και μέσα στις σχέσεις που διατηρεί. Θα αποτελεί πάντα και σε κάθε περίπτωση ευθύνη του καθενός να αξιολογήσει τη σοβαρότητα και την προετοιμασία των άλλων, τις ενδεχόμενες συγγένειες που μπορούν να προκύψουν καθώς και τις «ενιαίες» διαδρομές που θα καταστεί δυνατό να ακολουθηθούν, όπως και το ίδιο το γεγονός ότι θα αποτελεί επίσης ευθύνη της καθεμιάς και του καθενός να φροντίσει ώστε η έλλειψη προετοιμασίας, οι στραβομάρες, οι αδυναμίες που εντοπίζονται θα πρέπει να αναδεικνύονται μέσα από την αμοιβαία αντιπαράθεση και πάνω πάντοτε στη βάση των προϋποθέσεων του αναρχισμού.

Πέρα από αυτό, τουλάχιστο όσο αφορά τις δικές μου θεωρήσεις αναφορικά με την τωρινή κατάσταση των πραγμάτων, δεν μπορούμε να προχωρήσουμε, αν δεν θέλουμε φυσικά να διαστρεβλώσουμε τον ίδιο τον αναρχισμό, όντας

προσωπικά πεπεισμένος ότι κανένα είδος συμβολαίου ή συμφωνίας δεν είναι δυνατό να αποκρυσταλλωθεί μια για πάντα.

Νομίζω επίσης ότι οι επιλογές που εκτροχιάζονται από τις ίδιες τις βάσεις του αναρχισμού και που είναι ενεργές αυτή τη στιγμή, όπως αυτή αναφορικά με τον προσχεδιασμένο πόλεμο που ξέσπασε ενάντια στους πληθυσμούς που βρίσκονται περιχαρακωμένοι μέσα στα εδάφη του τωρινού ουκρανικού κράτους από πλευράς ανταγωνιστικών μπλοκ του αυτοκρατορικού καπιταλισμού και που βλέπει τους αναρχικούς να παίρνουν θέση στο πλευρό και με ένα συγκεκριμένο τρόπο στο εσωτερικό της λογικής ενός εξ αυτών, με ένα κάποιο συγκεκριμένο τρόπο θα είχαν επίσης δει περιορισμένες τις ζημιές και τις αποκλίσεις, αν ήταν ενεργή μια διεθνής όπως αυτή που μόλις σκιαγραφήθηκε.

Όμως είναι επίσης προφανές ότι αν περιοριζόμασταν σε αυτές τις γενικές συντεταγμένες που αποσαφηνίζουν απλά πως θα μπορούσε να γίνει ένα άλμα προς τα εμπρός, ούτως ώστε να αντιμετωπιστεί μια «απουσία» και μια αδυναμία του κινήματος που οι περισσότεροι από εμάς έχω την αίσθηση ότι σήμερα συμμερίζονται, θα αφήνονταν, κατά πάσα πιθανότητα, ανοιχτές οι πόρτες σε κάθε δυνατή ερμηνεία και συμμετοχή.

Καθίσταται κατά συνέπεια αναγκαίο να τονισθεί ξανά ότι η διεθνής αναρχική αφορμαλιστική και εξεγερσιακή συναίνεση είναι στόχος όλων όσων επιχειρούν και σχεδιάζουν να επιχειρήσουν στο βαθμό που είναι «αναρχικοί της δράσης» και με αυτή την έννοια το κριτήριο επιλογής είναι «η επίθεση με κάθε μέσο», σε κάθε περίπτωση συμβατό με τους αναρχικούς σκοπούς, που ο καθένας εντοπίζει ώστε να πλήξει με αποτελεσματικότερο τρόπο το υπάρχον σύστημα κυριαρχίας και εκμετάλλευσης.

Επιπλέον να προσθέσω τα εξής:

Είναι μέσα στη φύση των πραγμάτων το γεγονός ότι μια αναρχική διεθνής της δράσης η οποία γίνεται με παρόμοιο τρόπο αντιληπτή πρέπει αργά ή γρήγορα να υλοποιηθεί μέσα σε πραγματικές «συναινέσεις», μέσα σε συναντήσεις που σε περιοδική βάση πρέπει να αποτελούν την πραγματική δυνατότητα διεύρυνσης των γνώσεων, των θεωρήσεων και των συζητήσεων σε εξέλιξη! Αυτό το πράγμα αποτελεί αποστολή από φορά σε φορά όσων, ατόμων, ομάδων κ.τ.λ. έχουν τις δυνατότητες να τις προετοιμάσουν. Είναι επίσης προφανές ότι μια εφικτή βάση εκκίνησης για μια παρόμοια περιπέτεια δεν μπορεί παρά να διαρθρωθεί πάνω στις γνώσεις που ήδη βρίσκονται στη κατοχή μας, λαμβάνοντας σοβαρά υπόψη μας τη τωρινή πραγματικότητα στο σύνολό της, την οποία πρέπει να υποθέσουμε στη πλήρη κατοχή του συστήματος όσο αφορά τα εργαλεία ελέγχου, για την αξιολόγηση των πραγμάτων και των επαφών και ούτω καθεξής. Αυτά ούτως ώστε να καταστούν πραγματικά εφικτές παρόμοιες συναντήσεις.

ΑΝΑΡΧΙΚΟΣ ΔΙΕΘΝΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΑΠΕΛΕΥΘΕΡΩΤΙΚΟΣ ΑΓΩΝΑΣ

Διανοίγεται άρα η δυνατότητα σχέσεων μεταξύ αναρχικών σε διεθνές επίπεδο που ταυτόχρονα προσπερνά είτε τον Πλατφορμισμό, είτε την οργάνωση σύνθεσης και επιτρέπει να εννοηθεί και να μπει στη πρακτική ο αναρχισμός ως συμβίωση της κάθε του έκφρασης. Δεν πρόκειται, προφανώς και κυρίως για ένα ζήτημα «αποτελεσματικότητας», τουλάχιστο όχι αποκλειστικά! Αντίθετα, πρόκειται πρωταρχικά για την πλήρη αποδοχή στο εσωτερικό του αναρχισμού της δράσης της κάθε του έκφρασης και εκδήλωσης, αξιοποιώντας τες όλες χωρίς να ανάγεται απολύτως καμιά ως «συμπλήρωμα», ή ως αναπληρωματική που θεωρείται μεταξύ άλλων, άλλοτε ζημιογόνα, άλλοτε φολκλορική και άλλοτε άχρηστο βάρος.

Την αντιστροφή της προοπτικής τη θεωρώ επίσης χρήσιμη για τον εθνικο-εθνιστικό απελευθερωτικό αγώνα, που ταυτόχρονα κάνει να σωπάσει ο κάθε εθνικισμός, ο κάθε σοβινισμός και κατά συνέπεια ο ίδιος ο κρατισμός, ακριβώς γιατί ξεριζώνει στη βάση της κάθε αξίωση ανωτερότητας καθώς και να θεωρείται κάποιος ότι είναι και αντιπροσωπεύει το κέντρο του κόσμου προς το οποίο όλα και όλοι πρέπει να συγκλίνουν.

Βέβαια, αυτός μοιάζει να είναι ο πιο μακρύς και ίσως ο πιο δύσκολος δρόμος, όμως κατά τη γνώμη μου είναι αυτός που πρέπει διασχισθεί διότι μας τοποθετεί όλους στο ίδιο επίπεδο.

Με τον αναρχισμό εννοούμενο κατ' αυτό τον τρόπο, μέσα στο σύνολό του ως διαρκές εμπόλεμο κίνημα ενάντια στο σύστημα του κεφάλαιου-κράτους, θα καταστεί δυνατό να γίνει κατανοητό επίσης εκείνο το άλλο στοιχείο της συνεισφοράς του Δημήτρη που θεωρώ σήμερα όπως και εχθές υψίστης σημασίας και που όσο με αφορά εμπλέκομαι για σχεδόν μισό αιώνα τώρα: το ζήτημα της εθνικής απελευθέρωσης των λαών και των κοινοτήτων, αντικείμενο μέσα στο διάβα του χρόνου, των εθνοκτονιών, των εξαναγκαστικών εκπολιτισμών, των γενοκτονιών, της γλωσσοφαγίας και ότι ακόμη μπορούμε να φανταστούμε.

Κατά βάθος δεν πρόκειται για διαφορετικό πράγμα από τον αγώνα για τον αυτοκαθορισμό των κοινοτήτων (ίσως σήμερα ολοένα και λιγότερο χαρακτηρισμένο από μια εθνική κοινότητα, λαμβάνοντας υπόψη την ερείπωση, τη καταστροφή, τις μεταγωγές των πληθυσμών που πραγματοποιήθηκαν έπειτα από χιλιετίες ιμπεριαλισμού και αποικιοποίησης) των ατόμων που κατά τη διάρκεια της ιστορίας τους επεξεργάστηκαν ένα «πολιτισμό» [μια ιδιαίτερη αντίληψη του κόσμου και των όντων που τον κατοικούν], μια γλώσσα, ήθη και έθιμα που συγκλίνουν στη σύνθεση ενός «εμείς», μιας ανθρώπινης ιδιαιτερότητας που δεν αισθάνεται και δεν θέλει να ομογενοποιηθεί από τους κανόνες της κυρίαρχης κοινωνίας, όπου η ομογενοποίηση μεταξύ των

κυριαρχούμενων και των κυρίαρχων είναι η απαραίτητη διαδικασία για την κρατικήκεφαλαιοκρατική κυριαρχία.

Και όμως, ακριβώς ως αναρχικός, δεν θεωρώ ότι το «συλλογικό σώμα», η κοινότητα ή κοινωνία (είτε είναι μικρή είτε είναι μεγάλη), πρέπει να ακυρώσει τη θέληση των επιμέρους στοιχείων, αλλά αντίθετα να αποτελέσει τη ζύμωση εντός της οποίας οι επιμέρους ατομικότητες πρέπει να βρουν το κατάλληλο περιβάλλον ώστε να αναπτύξουν στο μέγιστο βαθμό όλες τις ιδιαιτερότητες, τις δυνάμεις, τις εντάσεις, τον εμπλουτισμό των δικών τους χαρακτηριστικών. Δεν θεωρώ σε καμία περίπτωση ότι αυτή η διαδρομή ελευθερίας είναι μονοσήμαντη, ακριβώς διότι οι δρόμοι που είναι δυνατό να ακολουθηθούν είναι τόσοι όσες είναι και οι ανθρώπινες κοινότητες.

Από αυτή ακριβώς την οπτική τοποθέτησης μέσα στο πλαίσιο του αγώνα ενάντια στη καταπίεση και τη ταξική εκμετάλλευση, το σημείο εκκίνησης και αφετηρίας για εμάς τους αναρχικούς είναι, σαφώς ο *αυτοκαθορισμός του ατόμου που ταυτόχρονα μελετά και γεμίζει με νόημα τον αυτοκαθορισμό των κοινοτήτων των ελευθέρων ατόμων*.

Παρόλα αυτά, ο αυτοκαθορισμός, είτε σε ατομικό, είτε σε συλλογικό επίπεδο, δεν είναι ποτέ ούτε και θα μπορέσει να είναι μια οριστική κατάκτηση, αλλά αντίθετα, είναι μια *διαρκής ένταση, καθημερινή* που έγκειται στην επανεκτίμηση των συνθηκών μέσα στις οποίες το άτομο βρίσκεται βυθισμένο, με στόχο την κατάπνιξη όλων εκείνων των στιγμών που, για χίλιους δυο λόγους αναδύονται μέσα από το ανθρώπινο βίωμα και λειτουργούν πάντα προς όφελος της κοινωνικής σχέσης διακυβέρνησης-υποταγής, δηλαδή της συγκεντρωτικής εξουσίας. Ας μην ξεχνάμε ποτέ ότι το κράτος αναδύθηκε μέσα από την προηγούμενη συνθήκη των κοινωνικών σχέσεων που είχαν επισταμένως δημιουργηθεί ενάντια στην ανάδυση του κράτους. Και βεβαίως, ακριβώς στο εσωτερικό αυτής της απελευθερωτικής συζήτησης βρίσκεται και η σημερινή αλλά και ο παντοτινή λειτουργία του ρόλου των αναρχικών.

Από αυτήν ακριβώς την άποψη, είναι οπωσδήποτε σημαντικά και ενδιαφέροντα για τους αναρχικούς τα όσα αναδύονται από πλευράς των κουρδικών κοινοτήτων της Βόρειας Συρίας. Με ακόμη εμφανέστερο τρόπο εξαιτίας μιας συγκεκριμένης πραγματικότητας που καθόρισε αποφασιστικά την απελευθέρωση των γυναικών από την παραδοσιακή φεουδαρχική νοοτροπία που τις θεωρούσε επί αιώνες ένα αντικείμενο (σχεδόν άψυχο) στην υπηρεσία του ταξικού-σεξιστικού πολιτισμού.

Όμως ακριβώς όπως κάθε ανθρώπινο ον μπορεί να συγκριθεί με το άτομο από τα οποία αποτελείται το κύτταρο, έτσι και κάθε κύτταρο (ιδιαίτερη εθνο-εθνική κοινότητα) αποτελεί ένα συγκεκριμένο συστατικό κάποιου άλλου πράγματος. Κάθε ιδιαιτερότητα βέβαια εμπεριέχει μια δική της δυναμική που μπορεί να είναι δυνατό ή όχι να ομογενοποιηθεί με το σύνολο. Και να σε ποιο ακριβώς σημείο, η συζήτηση που ανέπτυξε ο Δημήτρης μου φαίνεται

ελλειμματική σε σύγκριση με τη συνολική ανάπτυξη της εξαιρετικά ενδιαφέρουσας θεωρητικής και πρακτικής συνεισφοράς του στον τωρινό αναρχικό αγώνα.

Όπως ακριβώς η πλατφόρμα του Άρσινοφ κόβει τα φτερά στις ιδιαιτερότητες, το σχέδιο του *Δημοκρατικού συννομοσπονδισμού*, μου φαίνεται ότι, χάρη της αποτελεσματικότητας ενός συνόλου που πρέπει να επιτευχθεί, αφήνει απέξω αυτό το οποίο, όντας στη βάση του ιδιαιτερότητα (των επιμέρους εθνο-εθνικών κοινοτήτων) δεν είναι δυνατό σε καμία περίπτωση να εσωκλειστεί σε ένα τυποποιημένο σχέδιο εντός των κανόνων του δημοκρατικού συστήματος.

Εύχομαι πραγματικά ώστε αυτή η συζήτηση να μπορέσει να διευρυνθεί και με αυτόν ακριβώς το στόχο μεταφράσαμε στα ιταλικά, πιστεύουμε με αποδεκτό τρόπο, ολόκληρη τη παρέμβαση του Δημήτρη η οποία ανοίγει ένα ευρύ φάσμα ζητημάτων που μονάχα μερικά εξετάσαμε μέσα στο παρόν κείμενο. Άλλα μεγάλα ζητήματα, που στη πραγματικότητα έχουν ανοιχθεί από τη ριζοσπαστική κριτική στις θέσεις που πήραν συγκεκριμένα αναρχικά στοιχεία εξ αφορμής του ξεσπάσματος του πολέμου από πλευράς του ρωσικού κράτους σε βάρος των κυριαρχούμενων και σκλαβωμένων πληθυσμών από το ουκρανικό κράτος, θα συζητηθούν σίγουρα προσεχώς, εύχομαι όχι μονάχα από πλευράς του υποφαινόμενου

Αρχές του φθινόπωρου του 2022
C.Cavalleri

επιμέλεια: μεταφραστική ομάδα wormhole, 2026

